

o lesích, trvale udržitelném hospodaření s lesy a adaptaci na změnu klimatu

My, ministři zemědělství Visegrádské skupiny (České republiky, Maďarska, Polska¹ a Slovenska), Bulharska, Chorvatska a Slovinska, jsme se v návaznosti na významnou hodnotu lesů a jejich environmentální, ekonomické a sociální funkce a s ohledem na současné výzvy pro lesnický sektor a specifické potřeby a podmínky lesů Evropy zasažených zhoršujícími se dopady klimatické změny, dohodli na následujícím:

1. UZNÁVÁME, že změna klimatu, související sucho, přírodní pohromy, šíření škodlivých činitelů, nemocí (jako je kůrovcová kalamita) a lesní požáry mají negativní vliv na evropské lesy a ZDŮRAŽŇUJEME, že chytré přístupy z hlediska změny klimatu v rámci udržitelného hospodaření v lesích, efektivní právní úprava, finanční nástroje na národní úrovni i na úrovni EU, a mezinárodní i přeshraniční spolupráce za tímto účelem jsou nezbytným základem pro účinné řešení výzev pro lesy.
2. VÍTÁME přijetí Sdělení Evropské komise o pokroku při provádění strategie EU v oblasti lesnictví, VYZDVIHUJEME naléhavost přijetí nové strategie pro lesnictví s cílem přizpůsobit strategickou vizi jednotlivých opatření na úrovni EU výzvám spojeným se změnou klimatu, při podpoře udržitelného hospodaření s lesy a jejich multifunkční role, a KLADEME DŮRAZ na potřebu vytvoření podmínek pro podporu vlastníků lesů v jejich snaze adaptovat lesy na klimatickou změnu.
3. ZDŮRAŽŇUJEME, že lesy a jejich udržitelné obhospodařování jsou významné pro naplnění všech sedmnácti Cílů udržitelného rozvoje (SDGs): Agendy 2030, stejně jako Pařížské dohody a VÍTÁME tudíž přijetí Sdělení Evropské komise z roku 2019 k posílení opatření EU na ochranu a obnovu světových lesů. V tomto ohledu VYZDVIHUJEME význam opatření EU v celosvětovém měřítku, přičemž se nejedná jen o poskytování dobrého příkladu, ale i o podporu adekvátních opatření v partnerských zemích.
4. UZNÁVÁME význam lesů pro ukládání a uchování uhlíku, nahrazení fosilních paliv i materiálů spojených s vysokou mírou emisí skleníkových plynů a pro další ekosystémové služby prospěšné pro všechny občany, avšak BEREME NA VĚDOMÍ, že lesy samotné jsou zasaženy dopady změny klimatu.

¹ V případě Polska je Společné prohlášení podepsáno ministrem zemědělství a rozvoje venkova v zastoupení ministra pro životní prostředí, který je odpovědný za lesnictví.

5. **ZDŮRAŽŇUJEME**, s ohledem na sektor LULUCF a nařízení LULUCF stanovující právně závazné povinnosti pro členské státy EU a zavádějící „pravidlo nulového pasivního zůstatku“ ve vztahu k emisím v tomto odvětví, že v nejbližších letech schopnost lesů přispívat k propadům CO₂ bude omezena z důvodu bezprecedentních negativních dopadů klimatické změny, z nich vyplývajících nahodilých těžeb dřeva, a proto je pravděpodobné, že dočasně bude sektor lesního hospodářství v zasažených zemích vykazovat emise CO₂ a tudíž by mělo být vzato na vědomí, že lesnický sektor charakterizován vysokou mírou nepředvídatelnosti a v tomto ohledu by jeho úloha neměla být přeceňována v porovnání s ostatními sektory.
6. **POVAŽUJEME** za důležité, aby v blízké budoucnosti byl kladen důraz na zvyšování odolnosti evropských lesů pod vlivem změny klimatu, obnovu postižených lesů, výzkum, inovace a adaptaci lesů a lesnického sektoru na změnu klimatu.
7. **PODPORUJEME** zvýšené zapojení lesnického sektoru do naplňování aktualizované strategie EU pro biohospodářství a Akčního plánu EU pro oběhové hospodářství a **UZNÁVÁME** činnost iniciativ ze strany členských států EU, jako je BIOEAST, která má za cíl podporovat rozvoj biohospodářství ve státech střední a východní Evropy.
8. **KLADEME DŮRAZ** na význam možného obnovení vyjednávání o právně závazné dohodě o lesích v Evropě pod záštitou OSN (EHK s podporou FAO) a **UZNÁVÁME** práci vykonanou Forest Europe v tomto ohledu.

V návaznosti na výše uvedené VYZÝVÁME k:

9. rozvoji inovativních přístupů vedoucích k adaptaci lesů a lesnického sektoru na změnu klimatu a k zajištění účinné a bezprostřední reakce na různé formy dopadů změny klimatu na lesy, jako jsou přírodní katastrofy;
10. posílení mezinárodní spolupráce s cílem zajistit výměnu informací ohledně přeshraničního šíření lesních škůdců a nemocí, usnadnit porovnání různých přístupů a sdílet příklady dobré praxe, a tímto přispívat ke zlepšení dosavadní celoevropské spolupráce (Forest Europe, Evropský lesnický institut);
11. zavedení inovativních finančních opatření z rozpočtu EU s cílem zajistit obnovu postižených lesů a jejich adaptaci na změnu klimatu;
12. snižování administrativní zátěže pro lesnická opatření v rámci programu rozvoje venkova a pro státní podporu obecně (například zavedením blokových výjimek);
13. zajištění významnější role oblasti lesnictví v rámci společné zemědělské politiky EU, především prostřednictvím programu rozvoje venkova, a dalších pobídek i podpor EU za účelem dosažení cílů politiky EU pro oblast lesnictví;

14. zohlednění stávajících škod v lesích při přípravě vnitrostátních plánů započítávání pro lesnictví na základě nařízení LULUCF a především při dokončování referenčních úrovní pro lesy s přihlédnutím ke snížené schopnosti lesnického sektoru přispívat k propadům CO₂ v nadcházejících letech;
15. modernizaci sektoru lesnictví, příslušné infrastruktury a rozvoji systémů založených na lesnictví a hodnotových řetězců, které jsou nezbytným předpokladem pro naplnění strategie EU pro biohospodářství a Akčního plánu EU pro oběhovou ekonomiku,
a k zohlednění potřeb lesnického sektoru při vytváření nového výzkumného a inovačního rámce programu Horizon Europe;
16. podpoře makroregionálních sítí, jako je pracovní skupina pro lesnictví BIOEAST zaměřená na výzkum a inovace v návaznosti na implementaci národních lesnických politik, strategie EU pro oblast lesnictví a dalších dotčených politik v rámci oběhového hospodářství.;
17. pokračování a dalšímu posilování, pokud je to vhodné, mezinárodní spolupráce za účelem usnadnění procesu vedoucího ke konečnému přijetí právně závazné dohody o lesích v Evropě;
18. posilování spolupráce s cílem podpory přispívání do aktivit procesu Forest Europe a Evropského lesnického institutu, především v oblasti zlepšování odolnosti a schopnosti adaptace evropských lesů na změnu klimatu, majíce na vědomí kontext nadcházející osmé ministerské konference Forest Europe v Bratislavě v roce 2020;
19. podpoře způsobů hospodaření příznivých pro životní prostředí, jako je agrolesnictví v rámci společné zemědělské politiky s cílem odpovědět na výzvy v oblasti životního prostředí, zmírnit změny klimatu a přizpůsobit se jejich dopadům.
20. podpoře úsilí k uzavření partnerských dohod mezi EU a producentskými zeměmi s cílem minimalizovat riziko odlesňování a degradace lesů spojené s dovozem komodit do EU.

**VYZÝVÁME Evropskou komisi, Radu Evropské unie a Evropský parlament, aby podpořily členské státy při provádění opatření navržených touto deklarací, a to především
ve vztahu k:**

- zohlednění stávajícího stavu lesů postižených současnými škodami při finalizaci referenčních úrovní pro lesnictví podle nařízení LULUCF, a zajištění, že toto zohlednění, včetně zvýšené pravděpodobnosti budoucích škod, bude umožněno při stanovení referenčních úrovní pro lesy v budoucnu;

- zavedení adekvátních finančních opatření, která by zohlednila potřebu adaptace na dopady změny klimatu, včetně snižování související administrativní zátěže v rámci státní podpory;
- a aktivitám BIOEAST.

Dne 4. října v Praze, Česká republika